

WEBINARIUM ON-LINE

GRUPY ROBOCZEJ DS. SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI UCZELNI

**ZERO WASTE – NAJLEPSZE PRAKTYKI
POLSKICH UCZELNI W ZAKRESIE
OCHRONY ŚRODOWISKA**

14 GRUDNIA 2021 r., GODZ. 12.00 – 13.30

WEBINARIUM ON-LINE
GRUPY ROBOCZEJ DS. SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI UCZELNI

ZERO WASTE – NAJLEPSZE PRAKTYKI POLSKICH UCZELNI W ZAKRESIE OCHRONY ŚRODOWISKA

14 GRUDNIA 2021 r., GODZ. 12.00 – 13.30

PROGRAM

- 12.00 – 12.10 **Wystąpienie otwierające**
Piotr Wachowiak – Rektor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Koordynator Grupy roboczej ds. społecznej odpowiedzialności uczelni
- 12.10 – 12.30 **GOZ a klimat. Cyrkularna ekonomia #DlaPlanety**
Bartłomiej Kozek – Kierownik Działu Zielonej Transformacji w UNEP/GRID-Warszawa
- 12.30 – 12.50 **APSowy 'zero waste', czyli jak realizować ideał uczelni odpowiedzialnej środowiskowo?**
Ewa Lewandowska, Ewa Duda, Piotr Rosół, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie
- 12.50 – 13.30 **Ochrona środowiska na polskich uczelniach – doświadczenia, wyzwania, potrzeby – dyskusja moderowana przez Jacqueline Kacprzak** – Radca, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej/Polski Krajowy Punkt Kontaktowy OECD
- 13.30 **Zakończenie spotkania**
Dominik Szostak – Naczelnik Wydziału Koordynacji Rządowego Procesu Legislacyjnego i CSR, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej/Polski Krajowy Punkt Kontaktowy OECD

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

Grupa robocza
ds. społecznej
odpowiedzialności uczelni

Wystąpienie otwierające

Piotr Wachowiak

Rektor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie
Koordynator Grupy roboczej ds. społecznej
odpowiedzialności uczelni

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

Grupa robocza
ds. społecznej
odpowiedzialności uczelni

GOZ a klimat
Cyrkularna ekonomia #DlaPlanety

Bartłomiej Kozek

Kierownik Działu Zielonej Transformacji
w UNEP/GRID-Warszawa

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

Grupa robocza
ds. społecznej
odpowiedzialności uczelni

GOZ a klimat.

Cyrkularna ekonomia #DlaPlanety

- Bartłomiej Kozek, Centrum UNEP/GRID-Warszawa

Zero waste – najlepsze praktyki

polskich uczelni w zakresie ochrony środowiska

Centrum UNEP/GRID-Warszawa

Od 1991 roku realizujemy w Polsce misję Programu Narodów Zjednoczonych ds. Środowiska (UNEP)

**United Nations
Environment Programme**

- Definiuje globalne wytyczne regulujące kwestie środowiskowe.
- Generuje wiedzę na temat stanu globalnego środowiska.
- Promuje spójne wdrażanie środowiskowych aspektów Celów Zrównoważonego Rozwoju oraz odpowiedzialne korzystanie z zasobów.
- Wspiera działania na rzecz walki z zanieczyszczeniami.

Bartłomiej Kozeł

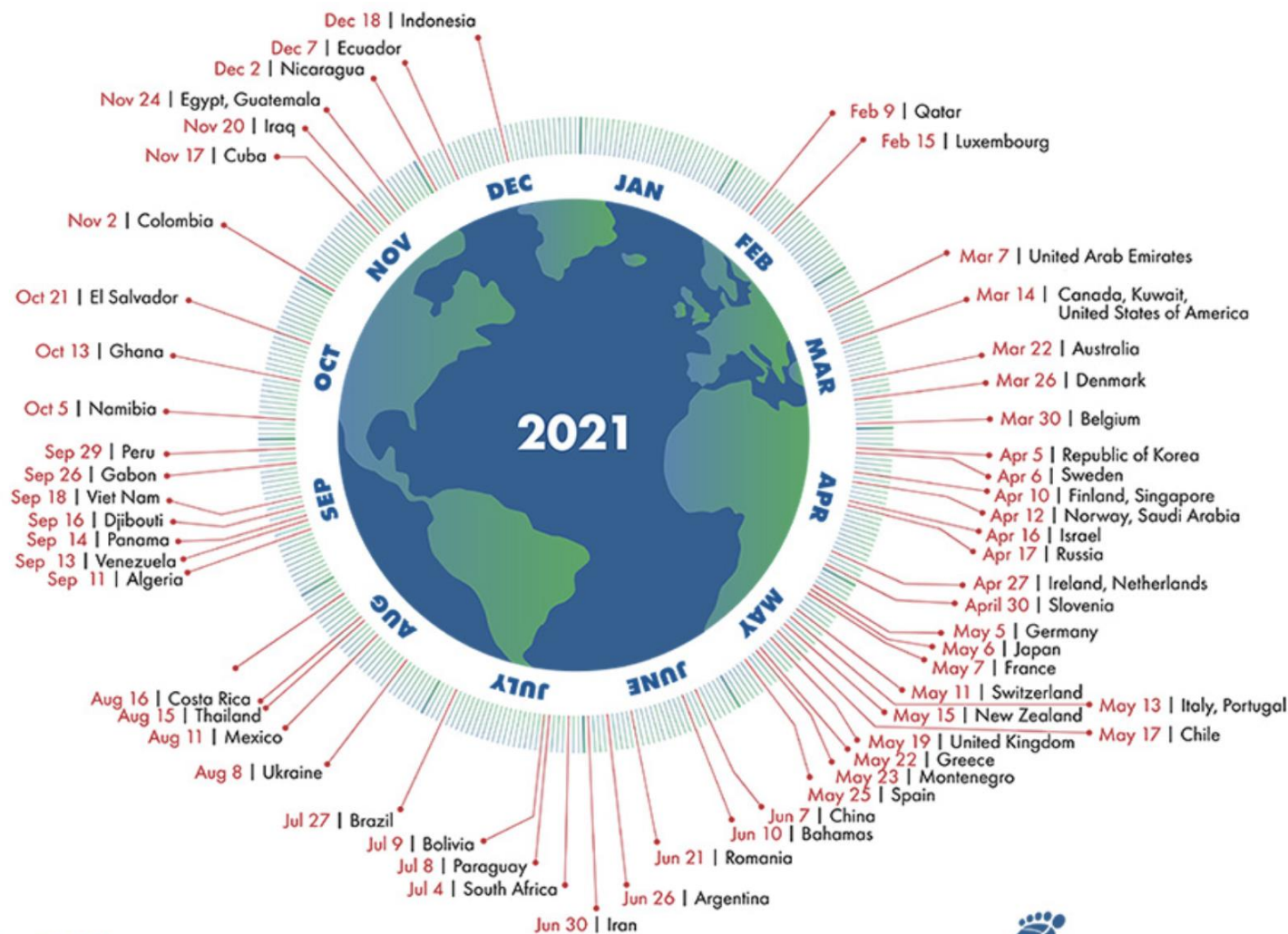
- Kierownik Działu Zielonej Transformacji w Centrum UNEP/GRID-Warszawa.
- Obszary ekspertyzy: klimat, gospodarka o obiegu zamkniętym, miasta.
- Autor i współautor artykułów i opracowań, takich jak „Zielony Nowy Ład w Polsce”, „Zielony Nowy Ład społeczny”, materiałów poświęconych podatkom ekologicznym oraz wpływowi zmian klimatu na zdrowie publiczne w przewodnikach Krytyki Politycznej.
- Koordynował zorganizowany w roku 2015 cykl debat Fundacji Strefa Zieleni, poświęcony zielonym miejscom pracy.
- Publicysta, redaktor, tłumacz – polski korespondent magazynu Green European Journal, publikacje m.in. w Przekroju, Nowym Obywatelu, Rzeczpospolitej.

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Country Overshoot Days 2021

When would Earth Overshoot Day land if the world's population lived like...

Source: National Footprint and Biocapacity Accounts, 2021 Edition
data.footprintnetwork.org

The Ecological Footprint

ENSURE SUSTAINABLE CONSUMPTION AND PRODUCTION PATTERNS

THE GLOBAL "MATERIAL FOOTPRINT" INCREASED BY 70% BETWEEN 2000 AND 2017

INCREASED BY 70%

BETWEEN 2000 AND 2017

2000 → 2017

1 MILLION PLASTIC DRINKING BOTTLES ARE PURCHASED EVERY MINUTE

5 TRILLION SINGLE-USE PLASTIC BAGS ARE THROWN AWAY EACH YEAR

DEVELOPING COUNTRIES STILL HAVE VAST UNTAPPED POTENTIAL FOR RENEWABLE ENERGY

NEW RENEWABLE ELECTRICITY CAPACITY

880 WATTS PER CAPITA DEVELOPED COUNTRIES

- 4X -

219 WATTS PER CAPITA DEVELOPING COUNTRIES

ELECTRONIC WASTE CONTINUES TO PROLIFERATE AND IS NOT DISPOSED OF RESPONSIBLY

EACH PERSON

GENERATED ABOUT 7.3 KILOGRAMS OF E-WASTE

(2019)

BUT ONLY 1.7 KILOGRAMS WAS RECYCLED

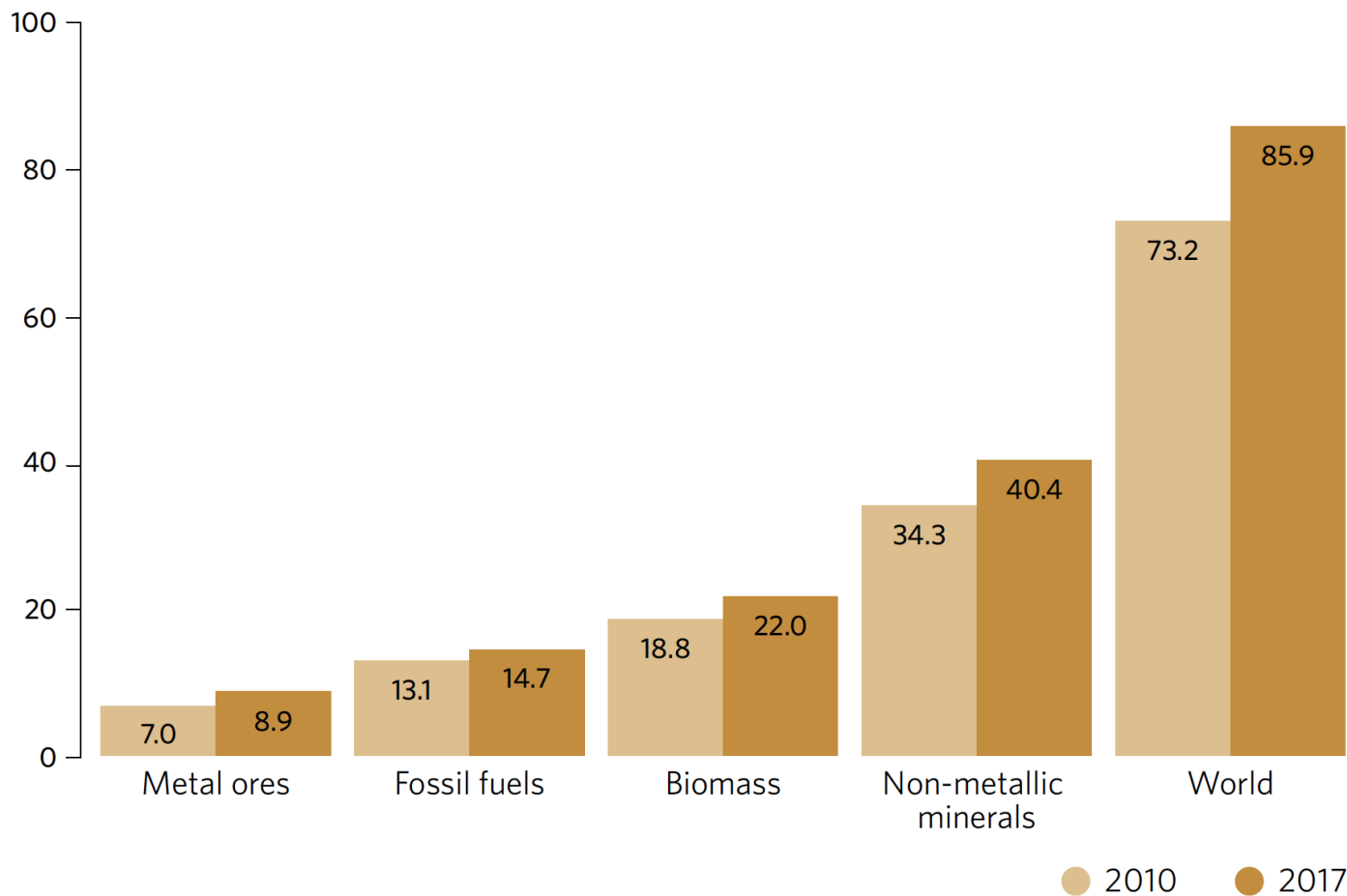
DESPITE PROGRESS, FOSSIL FUEL SUBSIDIES CONTINUE TO THREATEN THE ACHIEVEMENT OF THE PARIS AGREEMENT AND 2030 AGENDA

\$432 BILLION IN 2019

A DECLINE OF 21% FROM 2018

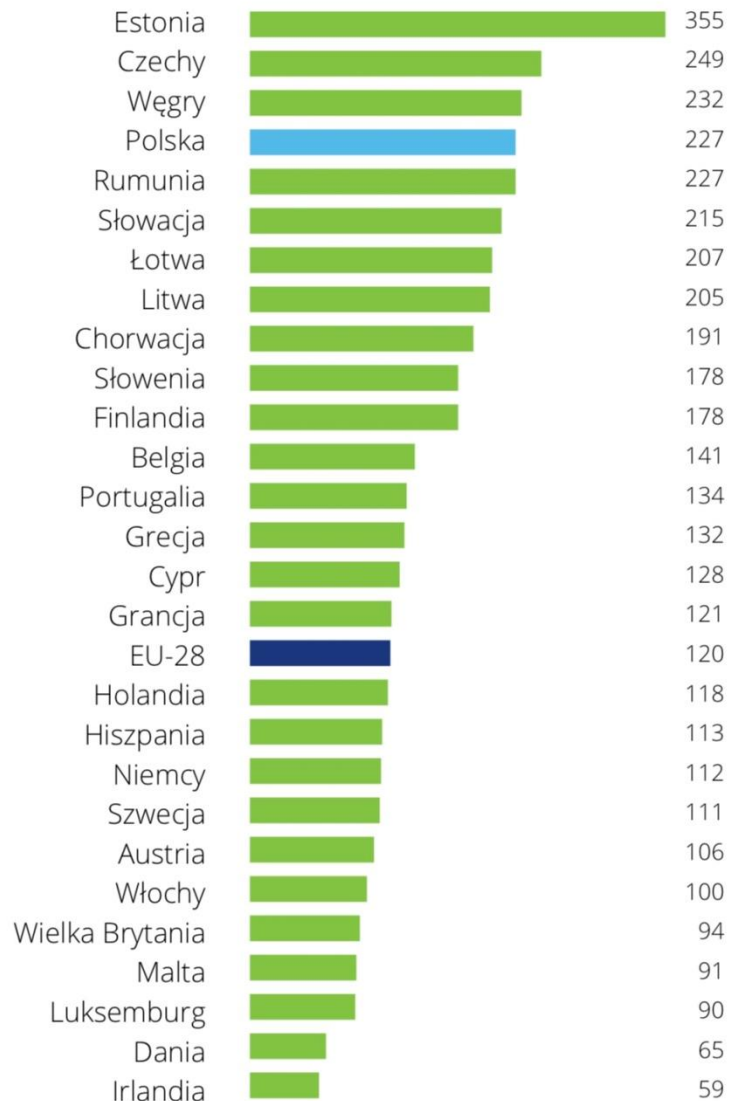
Material footprint by type of material, 2010 and 2017 (billions of metric tons)

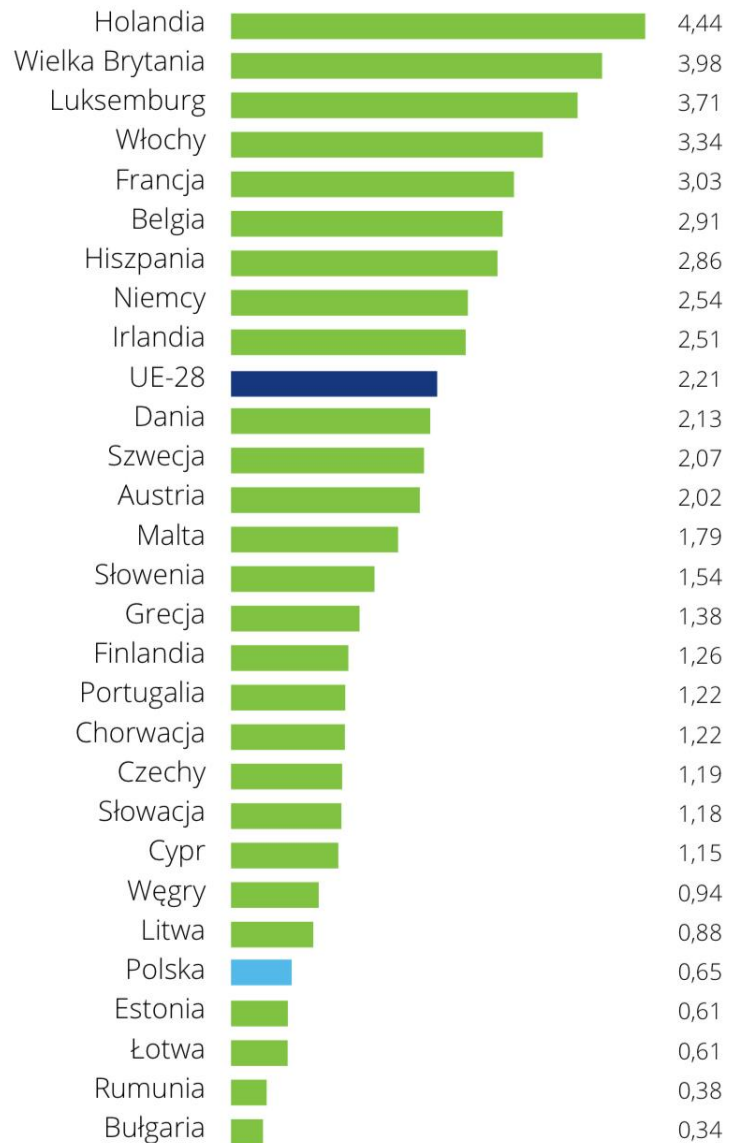
BY 2020, A TOTAL OF 700 POLICIES AND IMPLEMENTATION ACTIVITIES WERE REPORTED

UNDER THE 10-YEAR FRAMEWORK OF PROGRAMMES ON SUSTAINABLE CONSUMPTION AND PRODUCTION

Wykres 15. Energochłonność gospodarek w krajach UE w 2015 roku [kgoe/1000 euro]⁶⁰

Wykres 11. Wydajność materiałowa w krajach UE w 2017 roku [euro/kg]⁵⁴

Deloitte.

**Zamknięty obieg –
otwarte możliwości**

ING
PARTNERZY STRATEGICZNI

ADAMED

ZYWIĘCZDROJ

MINISTERSTWO
PRACY I ROZWOJU
PATRONAT HONOROWY

MINISTERSTWO
PRZEMISŁOWOŚCI
I TECHNOLOGII

MINISTERSTWO
KRAJOWEJ
GOSPODARSTWA

ZASADA

1

Zachowanie i wzbogacanie kapitału naturalnego poprzez kontrolę ograniczonych zasobów i równoważenie strumieni zasobów odnawialnych

Zasoby odnawialne

Zasoby nieodnawialne

Regeneracja

Materiały zamienne

Wirtualizacja

Przywracanie

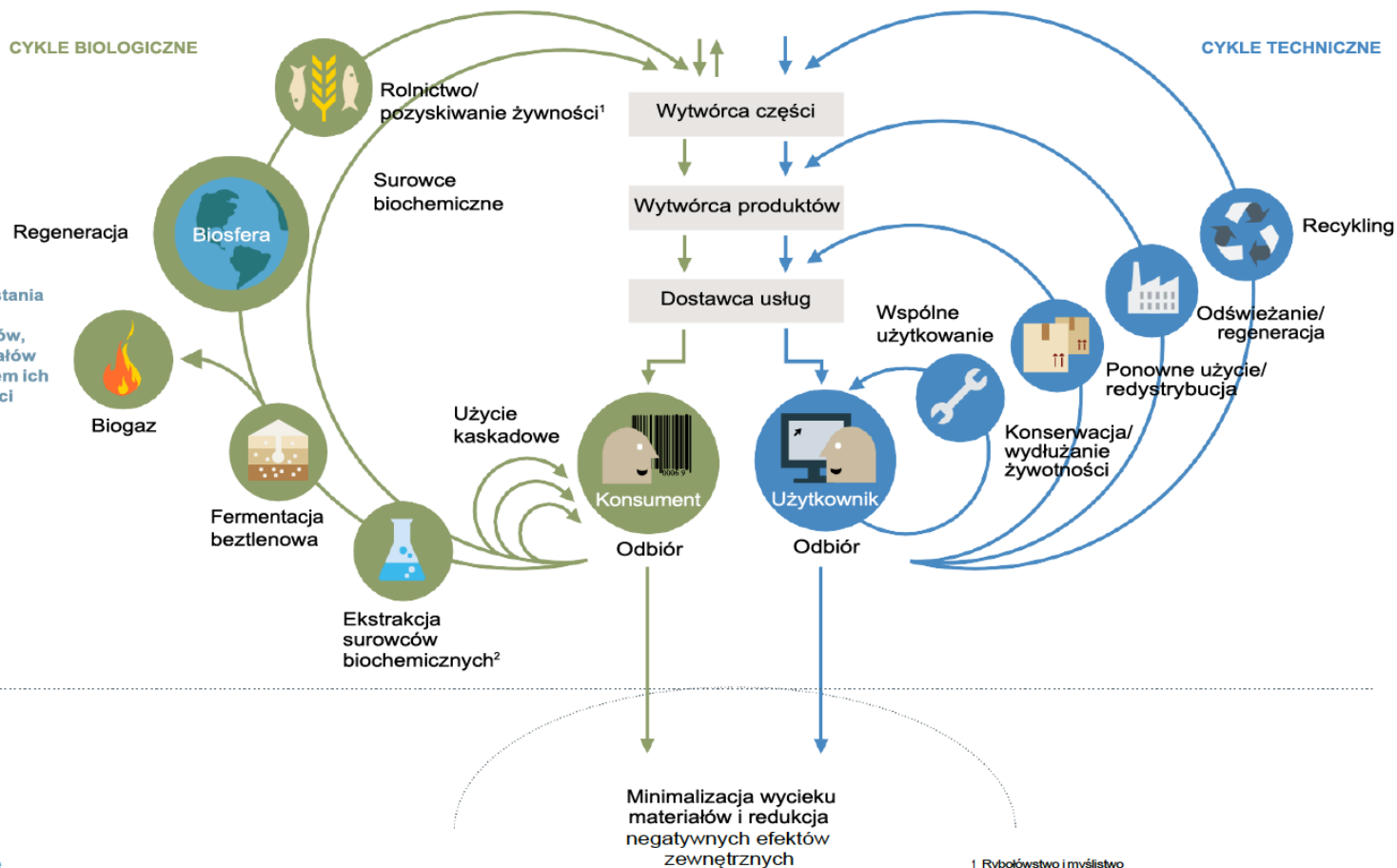
Zarządzanie strumieniami odnawialnymi

Zarządzanie zasobami

ZASADA

2

Optimalizacja wykorzystania surowców poprzez utrzymywanie produktów, komponentów i materiałów w obiegu, z zachowaniem ich najwyższej użyteczności w cyklach: technicznym i biologicznym

ZASADA

3

Rozwijanie wydajności systemu poprzez identyfikację i usunięcie negatywnych efektów zewnętrznych

Minimalizacja wycieku materiałów i redukcja negatywnych efektów zewnętrznych

1 Rybołówstwo i myślistwo
 2 Materiał wejściowy mogą stanowić odpady pożywne i pokonsumpcyjne
 Źródło: Fundacja Ellen MacArthur oraz McKinsey Center for Business and Environment, na podstawie: Braungart & McDonough, *Cradle to Cradle* (C2C)

MAPA DROGOWA

Transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

Rysunek nr 1.
Gospodarka o obiegu zamkniętym.

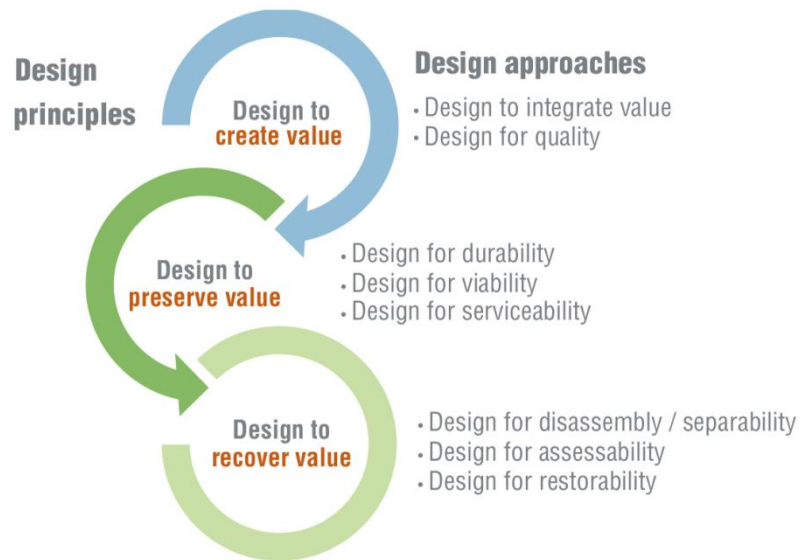

Figure 85: Design principles for VRP products

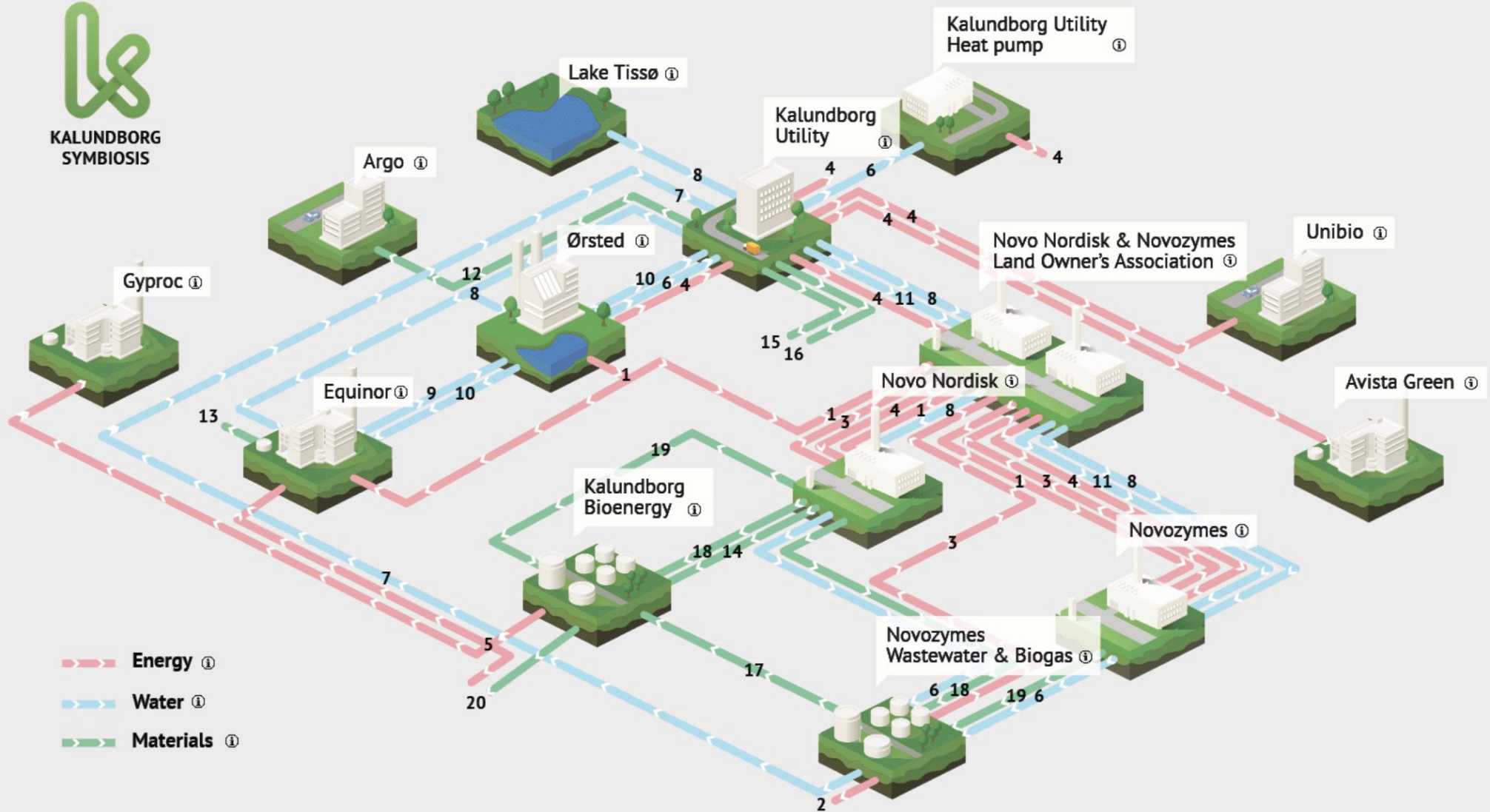
Figure 22: Comparative weighted average impacts per unit for US via value-retention processes for vehicle parts production with 100 per cent cast iron engines

REDEFINING VALUE
 THE MANUFACTURING REVOLUTION
 Remanufacturing, refurbishment, repair and direct reuse in the circular economy

KALUNDBORG
SYMBIOSIS

Industrial-urban symbiosis fosters inclusive and sustainable development through outward integration:

Company

- Resource Efficient and Cleaner Production (RECP)
- Low-carbon technology
- Green chemistry
- Renewable energy
- Energy efficiency

Industrial Park

Collective resource efficiency solutions and shared:

- Resources
- Infrastructure
- Supply
- Services

Sustainable Cities

Sustainable symbiosis:

- Waste Management
- Recycling
- Corporate Social Responsibility

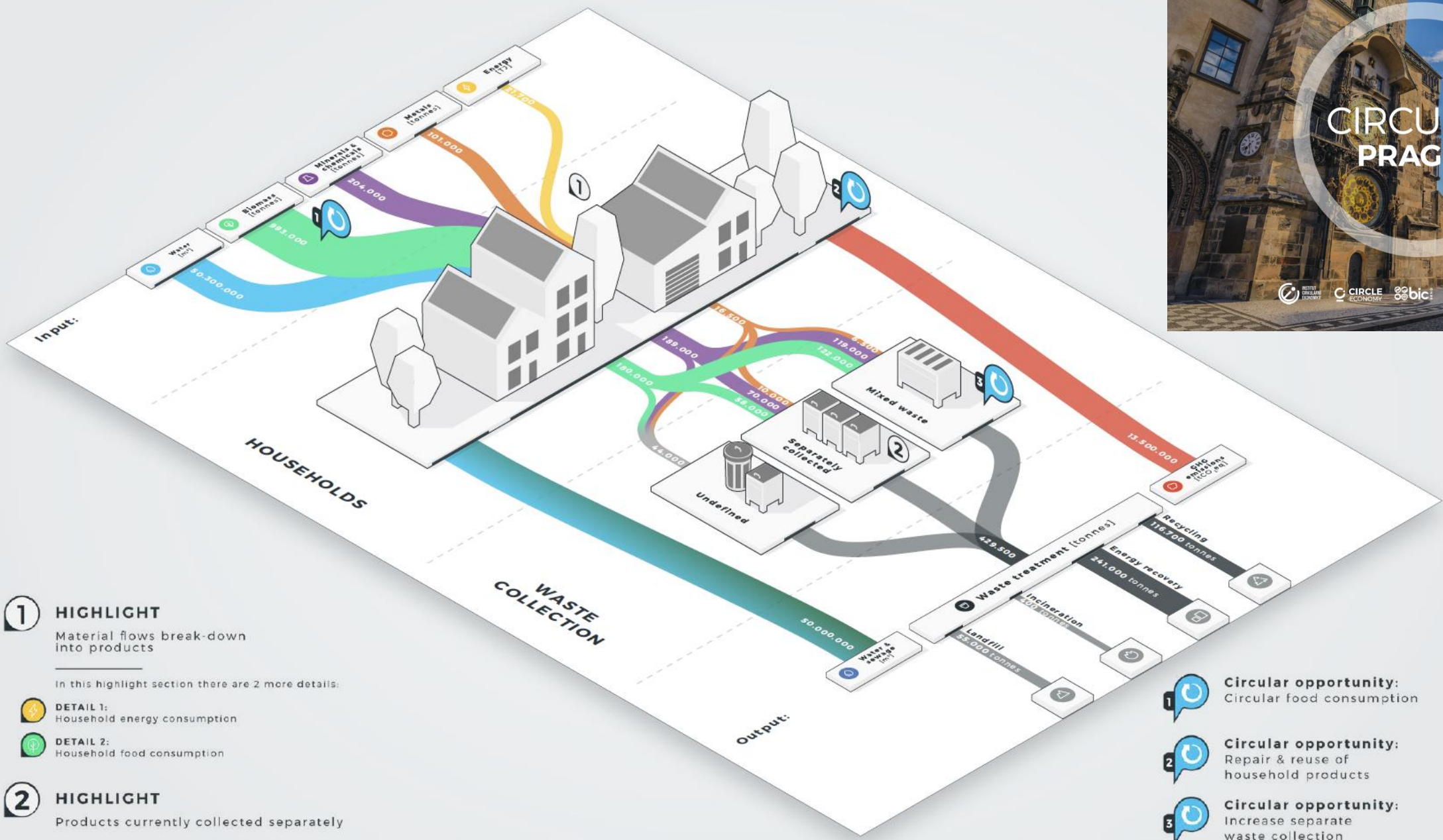

ECO-INDUSTRIAL PARKS

ACHIEVEMENTS AND KEY INSIGHTS FROM THE GLOBAL RECP PROGRAMME 2012-2018

INCLUSIVE AND SUSTAINABLE INDUSTRIAL DEVELOPMENT

- 1 HIGHLIGHT**
Material flows break-down into products
- In this highlight section there are 2 more details:
- DETAIL 1:** Household energy consumption
 - DETAIL 2:** Household food consumption
- 2 HIGHLIGHT**
Products currently collected separately

- 1 Circular opportunity:** Circular food consumption
- 2 Circular opportunity:** Repair & reuse of household products
- 3 Circular opportunity:** Increase separate waste collection

**PARTNERSTWO
NA RZECZ REALIZACJI
ŚRODOWISKOWYCH CELÓW
ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
RAZEM DLA ŚRODOWISKA**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

Bartłomiej Kozek
Kierownik Działu Zielonej Transformacji
bartlomiej.kozek@gridw.pl

Centrum UNEP/GRID-Warszawa
ul. Sobieszyńska 8
00-764 Warszawa
www.gridw.pl

**APSowy 'zero waste',
czyli jak realizować ideał
uczelni odpowiedzialnej środowiskowo?**

Ewa Lewandowska, Ewa Duda, Piotr Rosół,

Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

Grupa robocza
ds. społecznej
odpowiedzialności uczelni

100

Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
1922–2022

APSowy "zero waste", czyli jak realizować ideał uczelni odpowiedzialnej środowiskowo

dr Ewa Lewandowska Instytut Wspomagania Rozwoju Człowieka i Edukacji, Katedra Wczesnej Edukacji
dr Ewa Duda Instytut Pedagogiki, Katedra Społecznych Podstaw Rozwoju Oświaty
dr Piotr Rosół Instytut Filozofii i Socjologii, Katedra Filozofii Moralności i Etyki Globalnej

dla zrównoważonego rozwoju na uczelniach kształcących nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej

biomedyczne podstawy

moje małe ojczyzny

edukacja środowiskowa

metodyki

ekologia

strategie edukacyjne

edukacja przyrodnicza

kształcenie nauczycieli

podstawy edukacji dziecka

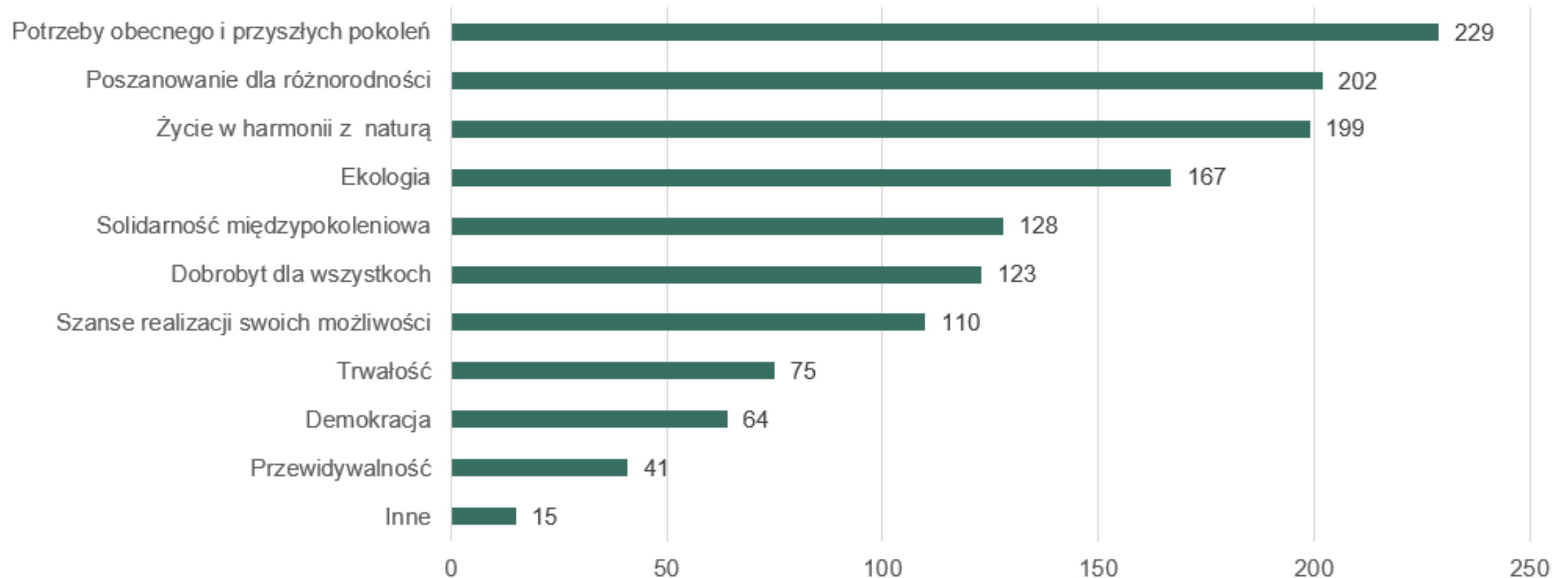
APS: Wychowanie dla zrównoważonego rozwoju

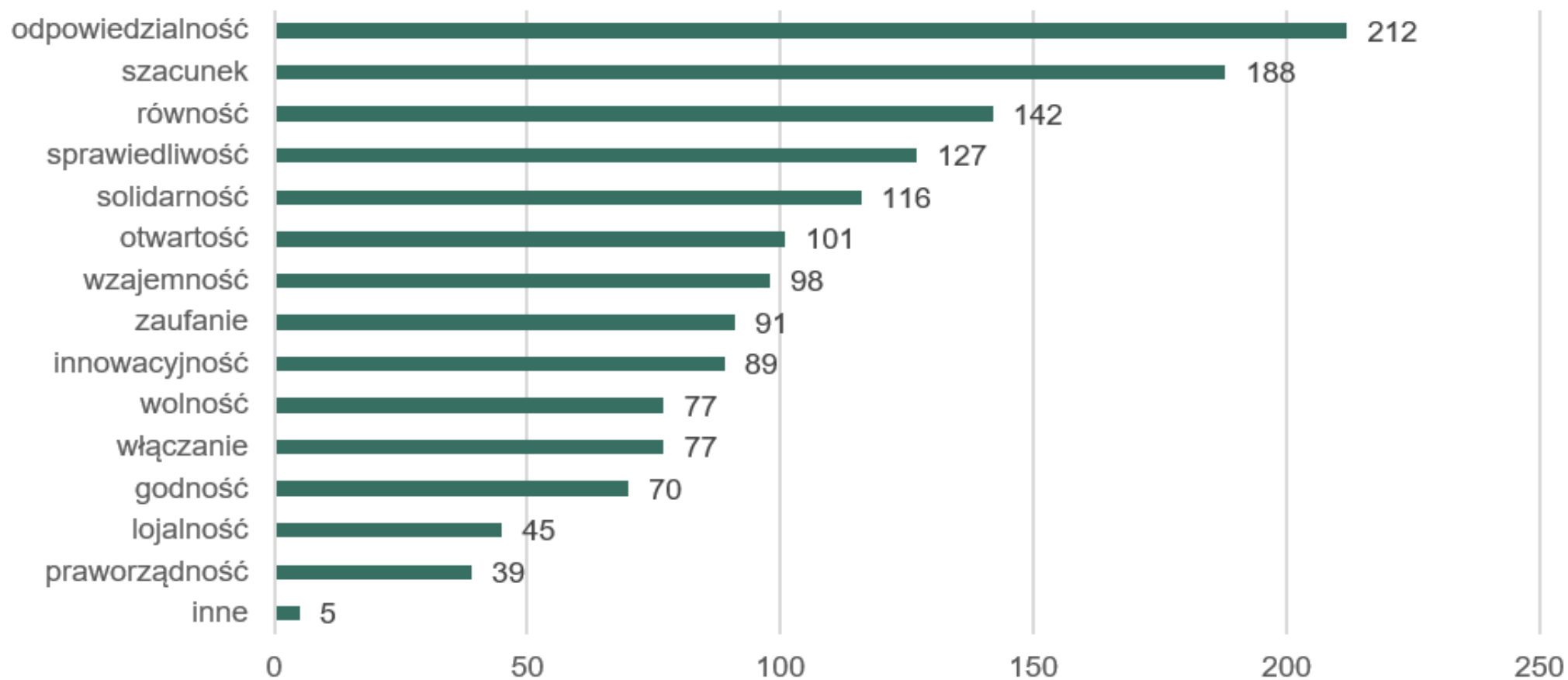
Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
1922–2022

Określenia, które zdaniem społeczności APS najlepiej definiują zrównoważony rozwój?

Wartości, które zdaniem społeczności APS są w największym stopniu związane ze ideą zrównoważonego rozwoju?

Wybrane projekty studentów APSu na związane z działaniami na rzecz zrównoważonego rozwoju i "zero waste"

RUN FULL LOADS

REPLACE TRADITIONAL LIGHT BULBS WITH LED'S

KEEP WINDOWS CLOSED WHEN THE HEATING IS ON

UNPLUG UNUSED ELECTRONICS

TURN OFF UNNECESSARY LIGHTS

USE NATURAL LIGHT

NEVER LEAVE THE FRIDGE DOOR OPEN. DECIDE WHAT YOU WANT BEFORE YOU OPEN IT

READ A BOOK OR PLAY A BOARD GAME INSTEAD OF WATCHING TELEVISION

SAVE ENERGY

SAVE THERMAL ENERGY!

Wash your hands with lukewarm water - not hot!

Dress warmly - turn the radiator down!

Let the sun in - it's a natural radiator!

Radiator view!

The Maria Grzegorzewska UNIVERSITY established 1922

Współpraca międzynarodowa na rzecz edukacji dla zrównoważonego rozwoju

Education for Sustainable Development Award from World OMEP 2017 za projekt “How to begin Change - Campaign for ESD in early education in Poland”

Projekt dr Ewy Lewandowskiej został włączony w działania UNESCO w ramach Global Action Programme on Education for Sustainable Development

Edukacja środowiskowa dla zrównoważonego rozwoju w kształceniu nauczycieli

Fundator projektu

Operator programu

Rzeczpospolita
Polska

GREEN HEAT – towards collaborative local decarbonization /

GREEN HEAT - współpraca w celu lokalnej dekarbonizacji

korzysta z dofinansowania o wartości 5 710 182 PLN otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach funduszy EOG (w tym 856 527 PLN ze środków budżetu państwa).

Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
1922–2022

Fundator projektu

Operator programu

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Rzeczpospolita
Polska

GREEN HEAT – towards collaborative local decarbonization

Celem nadrzędnym projektu jest przyczynienie się do eliminacji stosowania kotłów na paliwa kopalne w Polsce, poprzez opracowanie skutecznych scenariuszy dekarbonizacji systemów grzewczych w skali gospodarstw domowych.

Working together for a **green**, **competitive** and **inclusive** Europe

100

Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
1922–2022

Fundator projektu

Operator programu

Rzeczpospolita
Polska

Greencoin

korzysta z dofinansowania o wartości 8 432 288 PLN otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach funduszy EOG (w tym 1 264 843 PLN ze środków budżetu państwa).

Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
1922–2022

Fundator projektu

Operator programu

Rzeczpospolita
Polska

Greencoin

Celem nadrzędnym projektu jest zachęcenie lokalnych obywateli do zachowań pro-środowiskowych poprzez rekomendację alternatywnego systemu Greencoin.

Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
1922–2022

Fundator projektu

Operator programu

Rzeczpospolita
Polska

SmartFood: Engaging citizens in food diversity in cities /

Angażowanie mieszkańców w różnorodność żywnościową w miastach

korzysta z dofinansowania o wartości 3 893 819 PLN otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach funduszy EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 (w tym 584 073 PLN ze środków budżetu państwa).

Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
1922–2022

Fundator projektu

Operator programu

Rzeczpospolita
Polska

SmartFood: Engaging citizens in food diversity in cities

Celem nadrzędnym projektu jest opracowanie i przetestowanie nowatorskich społeczno-technologicznych rozwiązań zrównoważonej produkcji i konsumpcji żywności w kierunku zrównoważonych i inteligentnych miast przyszłości.

Centrum Badań i Innowacji
PRO-AKADEMIA

Norwegian
Business School

Politechnika Krakowska
im. Tadeusza Kościuszki

Akademia
Pedagogiki
Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
rok założenia 1922

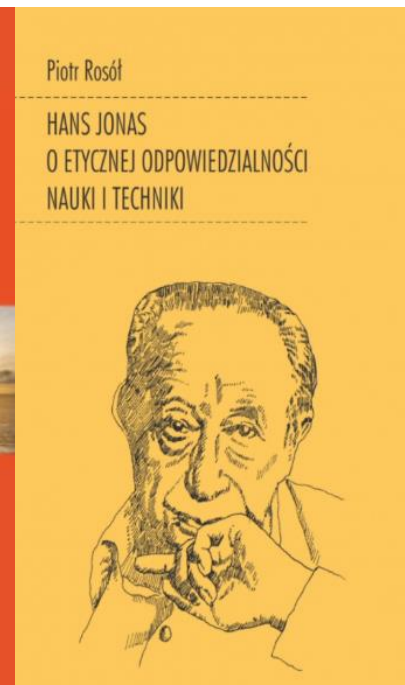
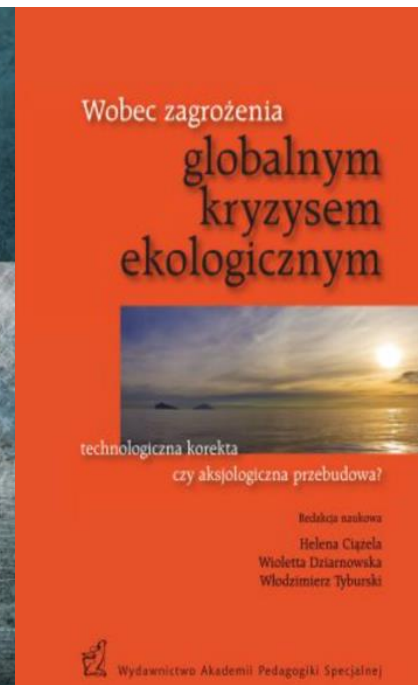
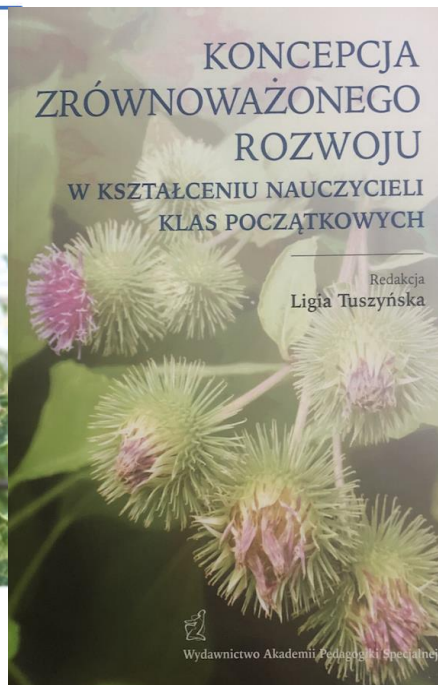
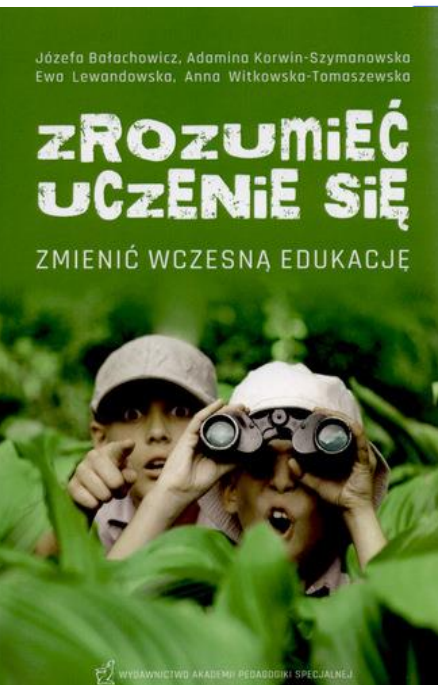
WESTERN NORWAY RESEARCH INSTITUTE
VESTLANDSFORSKING

100

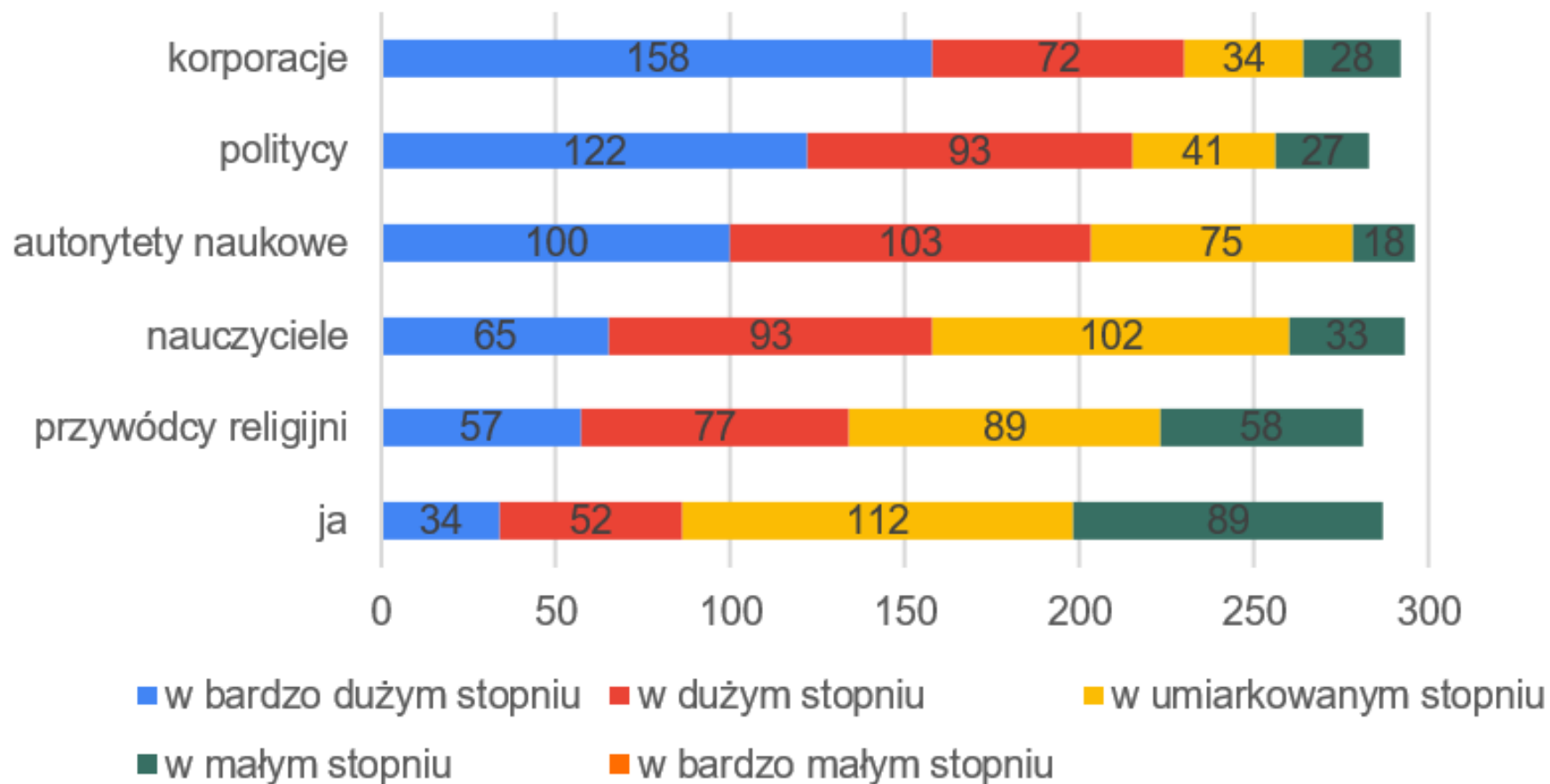
Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
1922–2022

Wybrane publikacje pracowników APSu na temat edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju i globalnej odpowiedzialności

Poczucie sprawstwa społeczności APS w kwestiach dotyczących zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska

Odpowiedzialność ekologiczna i zero waste

- a) odpowiedzialność zależy od mocy sprawczej - możliwości działania na rzecz dobra, za które jesteśmy odpowiedzialni
- b) koncepcja zero waste może służyć rozmywaniu odpowiedzialności za produkowanie odpadów
- c) konsumenci i wyborcy powinni zastanawiać się nad możliwością oddziaływania przy pomocy portfela i urny wyborczej
- d) ekonomia cyrkularna jako odpowiedź na niektóre wątpliwości dotyczące ruchu zero waste

**Akademia
Pedagogiki
Specjalnej**
im. Marii Grzegorzewskiej
rok założenia 1922

dr Ewa Lewandowska
dr Ewa Duda
dr Piotr Rosół

ewalew@aps.edu.pl

eduda@aps.edu.pl

prosol@aps.edu.pl

100

Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
1922–2022

Dyskusja na temat doświadczeń, wyzwań i potrzeb polskich uczelni w zakresie ochrony środowiska

uczestnicy dyskusji – członkowie Grupy roboczej
ds. społecznej odpowiedzialności uczelni

moderacja dyskusji – **Jacqueline Kacprzak**
Radca, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
Polski Krajowy Punkt Kontaktowy OECD

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

Grupa robocza
ds. społecznej
odpowiedzialności uczelni

Zakończenie spotkania

Dominik Szostak

Naczelnik Wydziału Koordynacji
Rządowego Procesu Legislacyjnego i CSR
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Polski Krajowy Punkt Kontaktowy OECD

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

Grupa robocza
ds. społecznej
odpowiedzialności uczelni

